

Juhatuse koosoleku PROTOKOLL

17.08.2026 Zoomis

Algus kl 15:00

Osalesid juhatuse liikmed Rita Triinu Peussa, Rafael Milerman, Liis Moor, Tiina Ivask, Krista Kõiv ning tegevjuht Triin Kallas.

Päevakord:

1. Eesti LEADER-projektide edulugude valimine EL esitlusüritusele
2. LEADERi tulevik: Huvikaitse ja kommunikatsioon, sündmused ja esindamine

Koosolekut juhatas Rita Triinu Peussa ja protokollis Triin Kallas.

P 1. Eesti LEADER-projektide edulugude valimine EL esitlusüritusele

Rural Pact Support Office (RPSO) otsib koostöös Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi lirimaaga viit inspireerivat LEADER-projekti eri liikmesriikidest. Valitud projekte esitletakse 4. novembril lirimaal kõrgetasemelise maaelupoliitika foorumi raames. Saame esitada kuni kolm projekti, mis oleksid Euroopa kontekstis uuenduslikud, silmapaistvad ja teistele eeskujuks. Etteantud valdkonnad on töökohtade loomine ja ettevõtlus, kliimameetmed ja loodus, maapiirkondade teenused ja sotsiaalne kaasatus ning kriisideks valmisolek ja vastupanuvõime. Muid hindamiskriteeriume antud ei ole. Eelistatud on käesoleva perioodi projektid, kuid ka varasemad on lubatud.

Juhatus vaatas ükshaaval läbi tegevusrühmade esitatud 8 projekti.

Arutusel lepidi kokku, et ei tegelda projektide hindamisega, vaid püütakse mõista seda, kui hea ja atraktiivselt esitletav näide projekt teistele riikidele on. Eelistati projekte, mis juba reaalselt toimivad ja mille kohta juhatusel endal on kõige vähem lisaküsimusi.

Otsustati esitada maaelupakti tugibüroole kaks projekti ilma neid pingeritta panemata: kogukonna pakiautomaadid (Põlvamaa Partnerluskogu) ja Pilistvere off-grid päikesepark (Võrtsjärve Ühendus).

P 2. LEADERi tulevik: Huvikaitse ja kommunikatsioon, sündmused ja esindamine

Suveseminaril edastatud uudise valguses, et Rahandusministeeriumi ettepanekus on REMi riigiplaani taotlust kordades vähendatud, arutas juhatus võimalikke omapoolseid samme kujunenud olukorras.

Ametlikku otsust veel ei ole – Vabariigi Valitsuse riigiplaani arutelu on oodata septembri teises pooles, ning novembris toimuva kahepäevase seminari ajaks peaks eelarve suurusjärg teada olema.

Juhatus leidis, et strateegilises kommunikatsioonis tuleb rõhuda mitte toetustele, vaid kahekümne aasta jooksul üles ehitatud kogukondadele, võrgustikele ja toimivale kolme sektori demokraatlikule koostöömehhanismile – eesmärk on, et LEADER ei oleks otsustajate jaoks üks Exceli rida. Laiem sõnum ei ole ainult LEADERist: vahendeid vähendatakse kogu sektoril (LEADER, KOP jt) samal ajal, kui riik ja

omavalitsused ootavad kogukondadelt üha rohkem. Sihtrühmade kaudu sõnastatuna on seda oluliselt lihtsam kommunikeerida.

Otsustati leppida esimesel võimalusel kokku tunniajane kohtumine Kaire Luhtiga ning valmistada selleks ette põhiküsimused. Seejärel kohtuda Vabaühenduste Liidu huvikaitsejuhiga ja käia Riigikogu maaelukomisjonis. Huvikaitstes toetutakse LEADERiga seotud inimestele, kes on valitsuse ja Riigikogu komisjonide lähedal.

Liis Moor teeb eelkõigile kommunikatsiooni- ja PR-spetsialistiga ning uurib tema nõusolekut ja hinda. Kavandatud käik: väiksem grupp töötab koos konsultandiga läbi põhiprobleemid ja põhisõnumid, seejärel korraldatakse laiem koolitus või seminar kõigile liikmetele. Ring peaks olema juhatusest laiem. Rahastuse osas vaadatakse ürituste korraldamise rida.

- Regionaalfoorum (ametnike välitööd) 26.–28. augustil Pärnumaal – kavas ei ole ühtegi maapiirkonna teemat. Osalevad Liis Moor ja Triin Kallas vähemalt esimesel päeval.
- Mulgimaa Arenduskoja juhatuse koosolek 3. septembril (alternatiiv 1. oktoober), kus soovitakse kuulda Eesti LEADER Liidust. Krista Kõiv ja Rita Triinu Peussa lepivad omavahel kokku, kes läheb.
- 3.-4. septembril REMis seminar "Territoriaalsed rakendamisskeemid ning Eesti, Tšehhi ja Sloveenia praktika". Osalevad Rafael Milerman ja Triin Kallas.